

Interreg

EUROPEAN UNION

Danube Transnational Programme

DanuBioValNet

Bioekonomika v projektu DanuBioValNet

PaedDr. Pavla Břusková
Národní klastrová asociace,
člen Platformy pro bioekonomiku České republiky
www.nca.cz

3. 12. 2019, Ekonomická fakulta JČU, České Budějovice

Project co-funded by European Union funds (ERDF, IPA)

Cross-clustering partnership for boosting eco-innovation by developing a joint bio-based value-added network for the Danube Region

Partnerství mezi klastry pro posílení ekoinovací budováním společné sítě s přidanou hodnotou pro Dunajský region v oborech využívajících obnovitelné biologické zdroje

Project co-funded by European Union funds (ERDF, IPA)

DEFINICE BIOEKONOMIKY

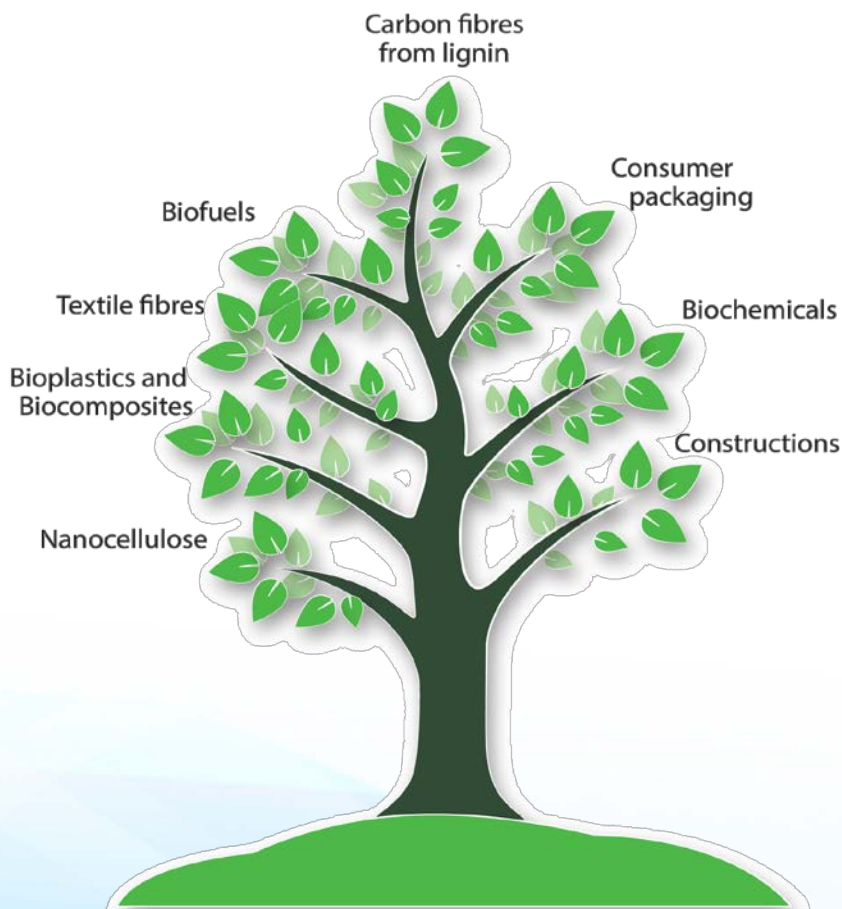
Evropská komise definuje **bioekonomiku** jako “produkci obnovitelných biologických zdrojů (OBZ) a konverzi těchto zdrojů a odpadů na produkty s přidanou hodnotou, jako jsou potraviny, krmivo, výrobky z OBZ a bioenergie.

The **European Commission** defines the **bioeconomy** as “the production of renewable biological resources and the conversion of these resources and waste streams into value added products, such as food, feed, bio-based products and bioenergy.

A sustainable bioeconomy for Europe: strengthening the connection between economy, society and the environment, Updated Bioeconomy Strategy, European Commission 2018

PROČ KLASTRY ?

Infrastruktura klastrů umožňuje rozvoj podnikání a modernizaci průmyslu prostřednictvím **kritické masy, spolupráce, konektivity, sdílení poznatků a inovačních procesů**. Hodnotové řetězce, které jsou základem klastrů, a jejich potenciál generovat **inovace hodnotových řetězců** jsou jednou z nejdůležitějších vlastností klastrů v tomto kontextu.

Zdroj:

https://www.clipartmax.com/middle/m2i8b1i8i8m2m2d3_parts-of-bioeconomy-innovation-forum-bioeconomy-innovation/

- ❖ Osvěta v oblasti **bioekonomiky**
 - průmyslové **využívání biologických obnovitelných zdrojů** (bio-based industries);
 - **snížování závislosti na fosilních zdrojích**
 - ochrana životního prostředí
- ❖ **Identifikace a propojení aktérů** napříč Dunajským regionem **prostřednictvím klastrů pro spolupráci a vytváření nových hodnotových řetězců** v oborech využívajících obnovitelné biologické zdroje.
- ❖ **Vytvoření společné strategie** pro klastry v bioekonomických oborech (Joint Bio-Based Cluster Policy Strategy)

Klaster – základ regionální specializace a konkurenční výhody

Klaster je geograficky blízké **seskupení** vzájemně provázaných firem, specializovaných dodavatelů, poskytovatelů služeb a souvisejících institucí v konkrétním oboru i firem v příbuzných oborech, které spolu **soutěží**, ale také **spolupracují**, mají společné znaky a také se **doplňují**.

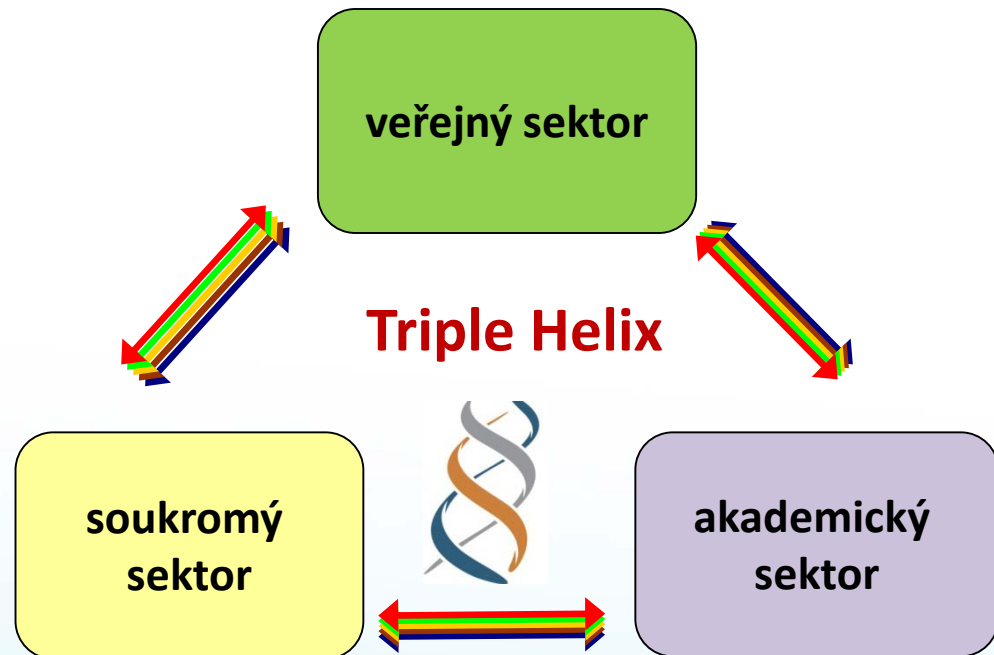
Prof. Michael Porter, Harvard Business School

Klastrová iniciativa (KI)

Klastrová iniciativa (KI) je organizované úsilí zvýšit růst a konkurenceschopnost klastrů v regionu za účasti klastrových firem, samosprávy a/nebo výzkumné komunity.

Cluster Initiative Green Book, 2003

KI - hnací stroje dosažení hospodářské prosperity daného regionu propojením veřejného sektoru, soukromého a univerzitního/VaV sektoru v **Triple Helix** (trojitá šroubovice)

Nutnost facilitace spolupráce firem v klastru

- Proces uvědomění si sounáležitosti s konkrétním tržním segmentem v konkrétních lokálních podmínkách
- **Společný** brainstorming k identifikaci hlavních **společných** problémů = bariér rozvoje v daném sektoru
- Motivace k řešení definovaných problémů v dlouhodobém horizontu – **strategické cíle**
- Vytvoření nové struktury k **řízení** potřebných **změn** – klastrové organizace
- Dosažení osobní, odborné a finanční angažovanosti firem

KO pomáhá vytvářet prostředí pro spolupráci v klastru s cílem jeho strategického a dynamického rozvoje, identifikaci společných projektů, vzdělávání a podpory inovačního podnikání.

Uncovering excellence in cluster management, PwC, 2011

MAPA KLASTROVÝCH ORGANIZACÍ V ČR: www.nca.cz

Partneři

Doba trvání projektu:
1. 1. 2017 - 30. 6. 2019

- Germany**
- BIOPRO Baden-Württemberg GmbH
 - ClusterAgentur Baden-Württemberg
 - **Ministry of Economic Affairs, Labour & Housing Baden-Württemberg**

- Czech Republic**
- National Cluster Association

- Austria**
- Upper Austria

- Slovenia**
- Ministry of Science
 - Anteja ECG

- Croatia**
- Ministry of Economy, Entrepreneurship and Crafts
 - Croatian Wood Cluster

- Slovakia**
- Prounion
- Romania**
- Ministry of Economy
 - Clustero
 - Institute of Economical Forecasting

- Bulgaria**
- Association of Bulgarian Clusters

- Serbia**
- Institute of Mechanical Engineering

- Montenegro**
- Vinecluster of Montenegro

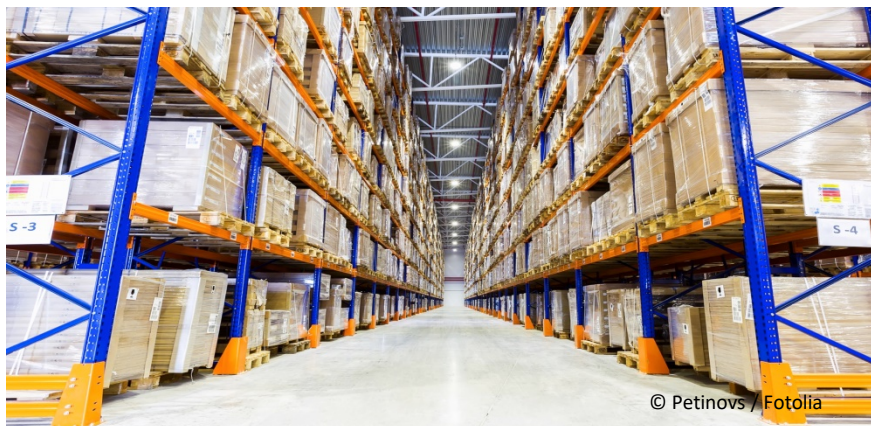

Project co-funded by European Union funds (ERDF, IPA)

Zaměření projektu DanuBioValNet

3 + 1 obory využívající biologické obnovitelné zdroje:

Obaly na bázi bioplastů

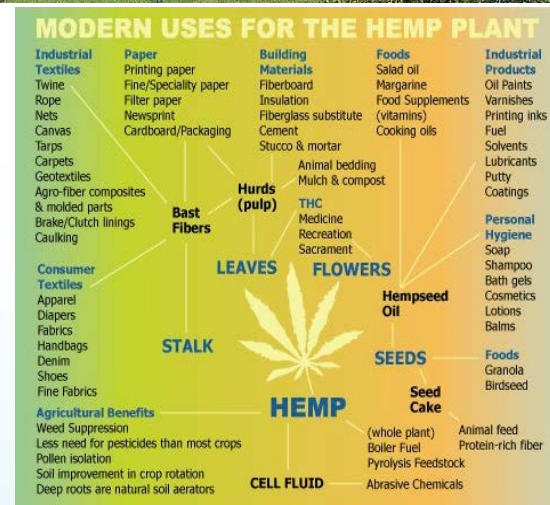
Eko-stavebnictví

Fytofarmacie

Konopný
průmysl -
iniciativa
NCA

Project co-funded by European Union funds (ERDF, IPA)

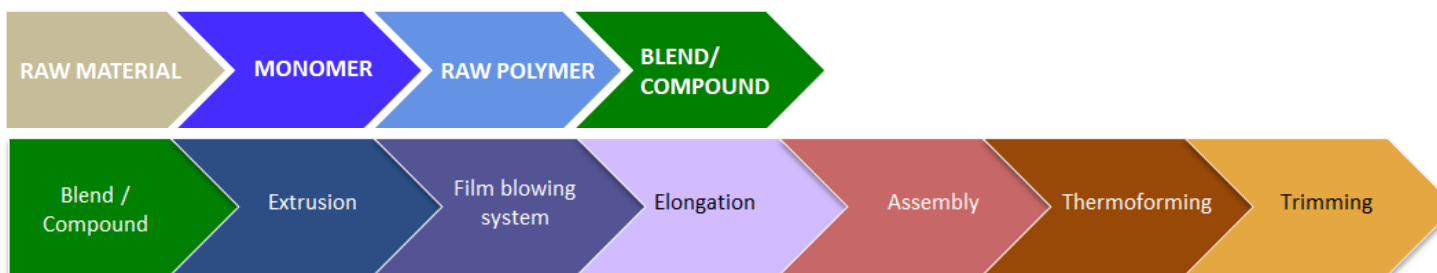
Mapování klastrů a hodnotových řetězců

Identifikace aktérů, mapování klastrů a hodnotových řetězců ve sledovaných oborech, regionální zprávy + souhrnné zprávy za Dunajský region:

Eko-stavebnictví:

Obaly na bázi bioplastů:

Fytofarmacie:

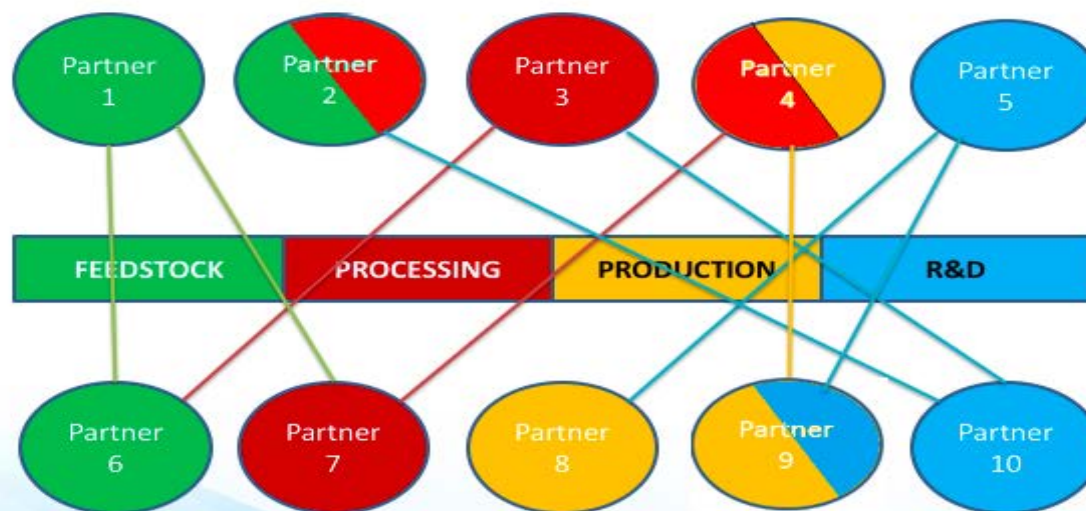

Project co-funded by European Union funds (ERDF, IPA)

- Provedení benchmarkingu a získání bronzové známky evropské klastrové excelence pro klastry v bio-oborech – v ČR 5 klastrových organizací:
 - **Moravskoslezský automobilový klastr, CzechBio, Klastr českých nábytkářů, MedChemBio, PLASTR**
- Mapování klastrů a hodnotových řetězců (firmy v klastrech) ve 3 prioritních oborech projektu: eko-stavebnictví, fytofarmacie, obaly na bázi bioplastů
 - výsledkem jsou regionální zprávy + souhrnné zprávy za Dunajský region
- Roadmappingový seminář 26. 4. 2018 v Praze k tématu konopí (**ČR/NCA – iniciace a založení klastrové organizace CzechHemp**)
- Vzdělávání manažerů klastrů a rozvoj nových služeb poskytovaných klastrovými organizacemi svým členům aplikovatelné pro bioekonomiku
- StressTesting – Přístupy napomáhající realizaci S3 prostřednictvím klastrů – dotazníková šetření k situaci v jednotlivých partnerských regionech – seminář v Praze 4. 12. 2018 – potřeba zahrnutí tématu bioekonomiky do RIS3

Projekt DanuBioValNet demonstroval, že ekoinovace, nové podnikatelské příležitosti a nové investice zlepší dlouhodobý přístup ke zdrojům a otevřou dveře dlouhodobým meziregionálním partnerstvím pomocí:

- setkávání, matchmakingu, brokerage apod. s jinými klastry k **rozvoji mezinárodního podnikání, přenosu znalostí a spolupráci v oblasti VaV** mezi sektory od produkce surovin přes jejich zpracování po výrobu, inovace a VaV

Project co-funded by European Union funds (ERDF, IPA)

- **Úvodní konference** projektu: 30. 3. 2017 v Praze
- Národní **osvětové workshopy** a **vzdělávání** manažerů klastrů
- Setkání zástupců veřejného sektoru ke společnému postupu - **Danube Cluster Policy Maker Forum** – 11. 12. 2018, Bukurešť
- Mezinárodní akce - **Pilot actions** - k navázání spolupráce firem, klastrů a dalších aktérů (matchmaking, networking):
 - Obaly na bázi bioplastů, Vídeň - 6. 3. 2019
 - Eko-stavebnictví, Linec -13.-14. 3. 2019/Chorvatsko ...
 - Fytofarmacie, Sofie, Bulharsko – 9.-10. 5. 2019
- **Společná klastrová strategie pro obory využívající biologické obnovitelné zdroje v Dunajském regionu (+ Akční plán)**
- **Závěrečná konference** projektu: 29. 5. 2019 v Praze
- **PUBLIKACE: TOP Bio-based Products in the Danube Region**
Successfully developed value chains

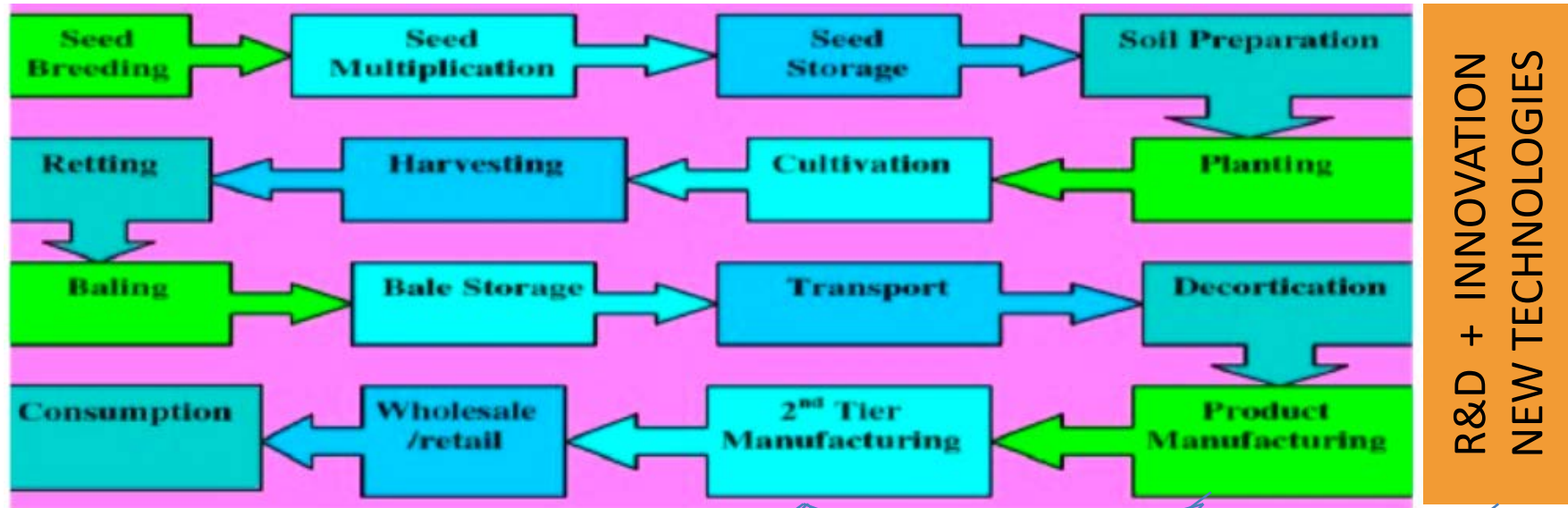
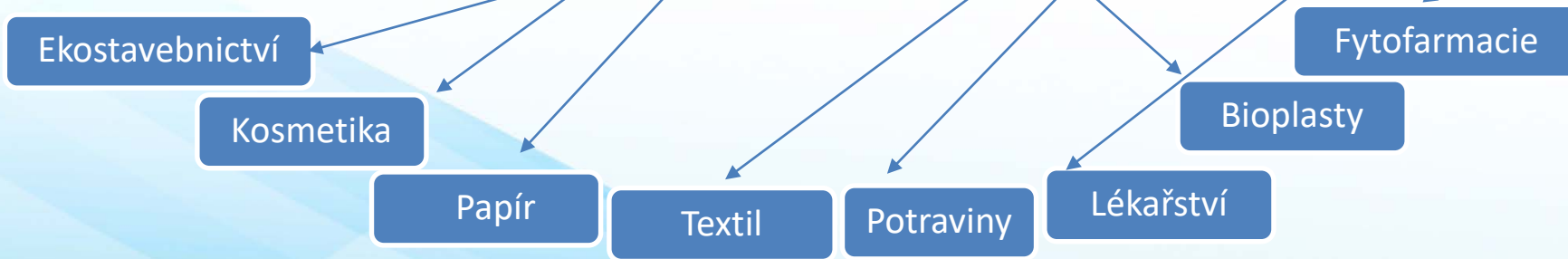

Figure 3: Hemp market value chain. Source: DAFF SA 2011.

Source: [Francesco Perozzo](#): INDUSTRIAL HEMP VALUE CHAIN (IHVC) AS AGRO-INDUSTRIAL INNOVATION: New perspectives and approaches needed for the establishment in Italy.

Project co-funded by European Union funds (ERDF, IPA)

- **Bioeconomic Distributed Manufacturing Environments**

Päivi Luoma, Juha Vanhanan and Paula Tommila (2011). Distributed Bio-Based Economy – Driving Sustainable Growth, Sitra (Helsinki), ISBN 978-951-563-790-1.

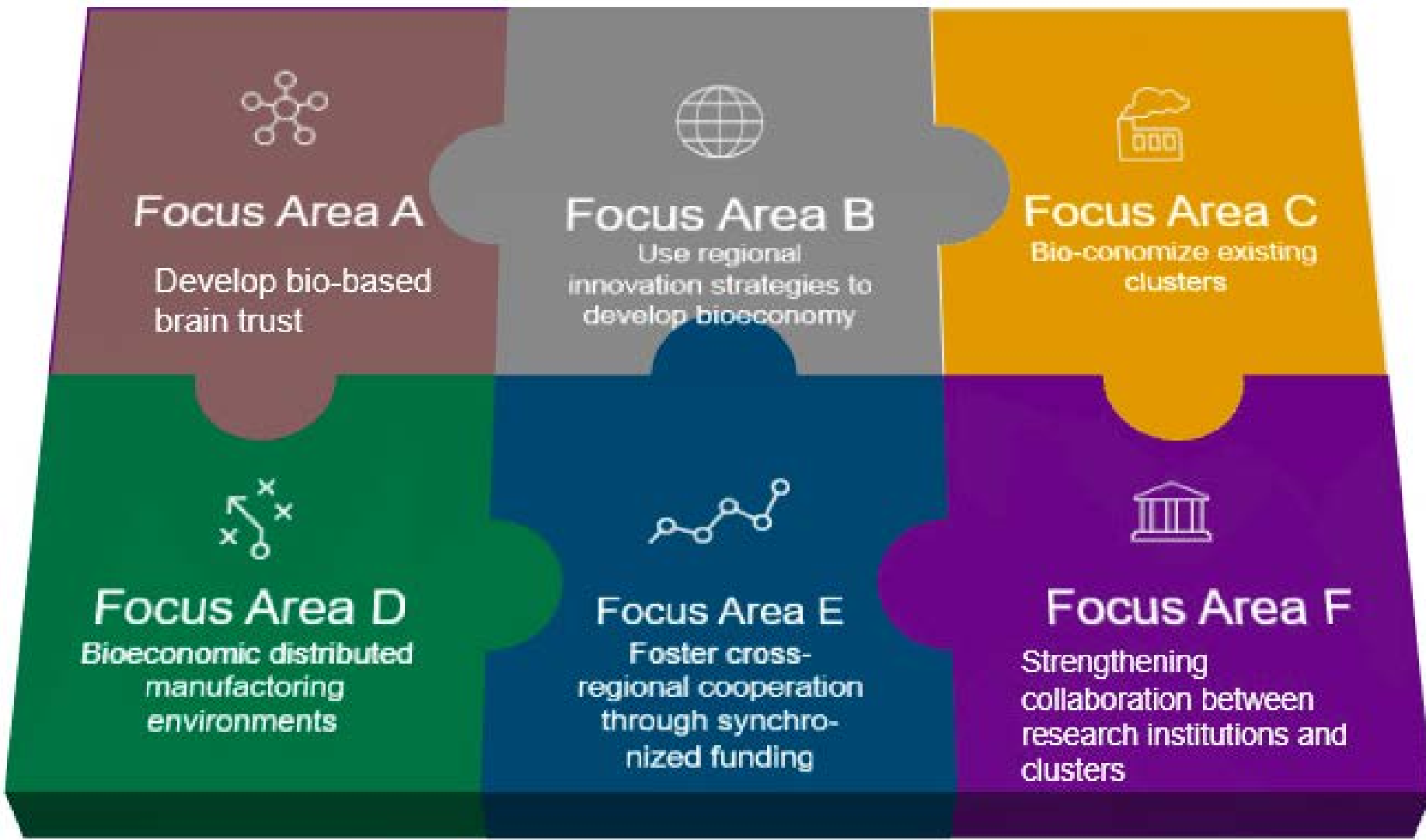
BDME – Bioekonomická distribuovaná výrobní prostředí realizují lokální výrobní scénáře, které využívají kapacity místně dostupných obnovitelných surovin a odpadních materiálů k jejich konverzi na dodávku místně poptávaných produktů – řešení pro ekonomický růst venkovských oblastí.

- **Multilevel Participative Governance**

Nové přístupy umožňující více angažovat veřejnou správu, politiky a občany do rozvoje jak na místní, tak nadnárodní úrovni (víceúrovňová participativní governance) pro rozvoj nových scénářů spolupráce v bioekonomice.

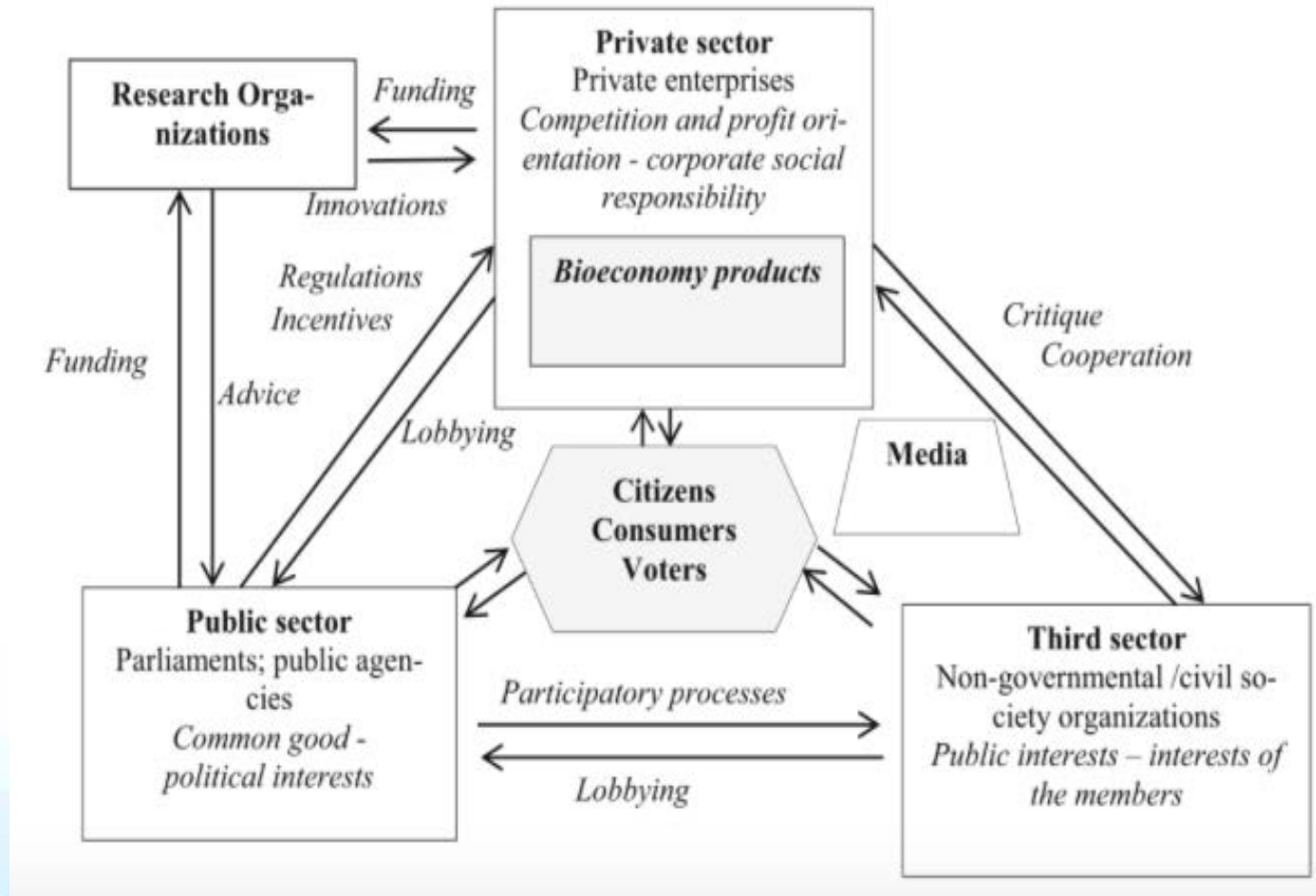

- **GoDanuBio** - Participative Ecosystems for fostering the revitalization of rural-urban cooperation through governing Danube Circular-Bioeconomy *připravovaný projekt rozšířeného konsorcia projektu DanuBioValNet (2020-2022)*

Project co-funded by European Union funds (ERDF, IPA)

Governance bioekonomiky

Výzvy v oblasti governance bioekonomiky: 1. politicko-ekonomické 2. koordinační 3. globální

Iris Lewandowski: Bioeconomy: Shaping the Transition to a Sustainable, Biobased Economy. Springer 2017 (University of Hohenheim in Stuttgart, Germany)

Project co-funded by European Union funds (ERDF, IPA)

Plánovitá **produkce obnovitelných biologických zdrojů – OBZ** včetně využitelných biologických odpadů (cirkulární aspekt bioekonomiky)

- gesce MZe, MMR, MŽP

Zpracování obnovitelných biologických zdrojů – OBZ pro průmyslové a energetické využití za pomoci aplikovaného výzkumu, vývoje nových technologií a inovací.

- gesce MPO, MŽP

Uplatnění nových výrobků na trhu, přínosy pro ekonomiku a konkurenceschopnost, oživení venkovských oblastí, snižování závislosti na fosilních zdrojích, řešení klimatických změn.

- gesce MPO, MŽP, MMR

Platforma pro bioekonomiku ČR

- vznikla ve spolupráci České zemědělské univerzity v Praze a Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích v r. 2018
- cca 17 členů – univerzity, výzkumné ústavy, NCA ...

- Cílem Platformy je prostřednictvím výzkumu a vzdělávání soustavně prohlubovat znalosti v jednotlivých oblastech bioekonomiky a podporovat jejich využití v praxi na úrovni podniků i veřejné správy při dodržování principů udržitelného rozvoje.
- Platforma koordinuje činnosti související s bioekonomikou, organizuje odborné diskuse, školení, semináře pro různé zájmové skupiny a ve spolupráci s podniky prosazuje nejnovější poznatky do praxe.

www.bioeconomy.czu.cz

THANK YOU FOR YOUR ATTENTION

Oficiální webová stránka projektu:

<http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/danubiovalnet>

DanuBioValNet

LinkedIn

Project co-funded by European Union funds (ERDF, IPA)